

Այս, ինչ փետրվարի 18-ին կատարվեց հանրապետության երկրորդ քաղաքում ու վեցին հաշվով նաեւ Շիրակի մարզում (ինչուեւ եւ, ի դեռ, հանրապետության միջամարտի այլ, հատկապես քաղաքային ընակավայրերում), գոնեւ արձանագրված արդյունքի առունուկ աննախադեմ է հայաստանյան ընտրությունների դատմության մեջ: Եվ անսղաստի նույնիսկ հերենց՝ ընտրողների համար: Այդ օրը կայացած նախագահական ընտրությունների վեճարկության արդյուններով, ինչուեւ հայսնի է, Գյումրիում ձայների բավական մեծ առավելությամբ հաղթեց «Ժառանգության» առաջնորդ Րաֆֆի Հովհաննիսյանը: Ոչ իշխանական թեկնածուն առավել թվով ձայներ է ստացել մարզի

փինտելու, կամ որ ավելի վաս է՝ Տևյալ Վայերի ընտրողներից Ենդանալու առիթ, այլ իշխանության հաճար լուրջ սրահեցնող ազդանշան դեմք է լինի՝ աս բան փոխելու նախ իր՝ իշխանական հաճակարգում ու նրա գործելակերպում, ապա եւ Երկրում:

Գյումրու բարագայում սա կուտակված ավելի բար երկու տասնամյա դժողովությունն էր դեսական իշխանությունից, ոչ միայն Երևանի իշխանությունից: Ավերիչ Երևանաւործից բանհինգ արի հետ էլ այստեղ խնդիրներն այցան եաւ են, որ կատարված լավա էլ դրանց մեջ ասես կորչում է: Առաջին ու թերեւ կարեւորագույն խնդիրն այն է, որ անցած այստան տարիների ընթացքում այստեղ գտնու վերականգնման

լայբ որդես գրծազնուկ ու աղ-
փաս մի մարմին կախված է մնամ
դեռօքքյան հոգնող դաշտան-
ցին... Ում օգտին ոհիք վեեր-
կեին այս սարիների ընթացքում
այդ աղբատօքյան դաշտառով
նույնիսկ սացած բնակարաննե-
րը վաճառած ու կրկին անում
մնացած շատերը, դեռ որու թիվ
կազմո՞՝ վաղող փառած սնակնե-
րի աննարկային դայմաններում
գետնաբարց ու նվաստացուցիչ
գոյություն դահղանող ընտամին-
ների անդամները, բաղադրու ուր-
սունի հասնող եւ նորոգման
ծրագրեր մննելու ժամանելի հե-
ռականա չունեցող, երկրաշրջից
երրորդ եւ չորրորդ ասիժանի
վրարային բնակելի շենքերի ան-
տուն, բայց նաեւ անօթևան չա-
նաչված բնակչութեր...

Ի՞նչ է ասում Գյումրու կասրաւած ընտրությունը

մյուս երկու՝ Արթիկ, Մարալիկ քաղաքներում եւս, ինչպես եւ, ընդհանուր առմանք, մարզում:

Անկախ այն բանից, թե ով է ի վերո համապետությունում ավելի շատ վեճեց սասցել եւ ընտրվել նախագահ, այսդե տեղի է ունեցել, թվում է, շատ կարեւոր մի բան: Ընտրող մի անգամ, թեկուզ այդ դահին դեռ թույլ ու ոչ այս բան կսահ, հավասացել է իրեն, իր ձայնին: Եվ ընտրող ձայնը տեղ է հասել: Թվում է՝ սա նախ ճարդկանց գիտակցության մեջ կատարված ամենակարեւոր փոփոխությունն ու թեկումն է, մի նոր իրողություն եւ էական բայլ առաջ՝ մեր երկրում իրական ժողովրդադեսության հասաման ճանադարին: Եվս մի առաջընթաց բայլ, մեր կարծիքով, աճրող ընակավայրենում ու ճարգում ընդուհնության թեկնածովի հաղթանակի նաեւ դաշտնական արձանագրումն է, ինչը նոյնակա նախկինում դժվար է դաշտացնել...

Եթե հիշենք նաև, որ անցյալ
տարվա խորհրդարանական ընս-
րույնուներում էլ իշխող բաղա-
բական ուժը Շիրակում դարձու-
թյուն էր կրել, կարող ենք անվա-
րան ասել, որ նարգի ընտրողներն
ինչպես ԱԺ, այնուև էլ ներկա
նախագահական ընտրույնունե-
րում ոչ այնան կողմնորոշվել են
անձերի միջեւ, որքան դեմ են
վետակել կամ, համենայն դեպք,
իրենց դժգոհությունն են արտա-
հայտել գործող իշխանական հա-
նակարգից: Կա ոչ իշխանական
թեկնածուների միջեւ ընտրու-
թյունն արդեն, ներկա դեմքում,
կատարվել է ըստ ընկալված անձ-
նական հաსկամիշների, ընտրողն
ինը է իր հաճար Վազնել «միաս-
նական թեկնածուի» հարցը:

Իշխանությանը թեկնածոնները, սովորաբար, ընտրություններում երկակի փիճակում են լինում, ու մենալով մի կողմից առավելություն՝ մեր երկրում մինչեւ այժմ ակիմի գործադրված վարչական ռեսուրսի տեսնվ, ճյուս կողմից որու ամնայաս դիրի որմես իշխանության ներկայացուցիչ ավել կամ դակաս չափով դատասիսանատու լինելով երկրում առկա բացալու հիմնախնդիրների ու բացասական նետությունների, հենց իշխանության դիմագծի ու գործելակերպի համար: Խոկ եր խոսը համրամետության առաջին դեմքին է վերաբերում, դատասիսանավության չափը, բնականաբար, ամենամեծն է: Երկի ընտրողների բավական սպական մասի այս անգամ արձանագրված փաստացի «դեմ» վեերկությունը ոչ թե դրա համար առանձին կամ մի բանի մեջավորներ

ջաներն ուղղված են եղել հիմնականում ճիշյան ժնիւթերի՝ բնակարանների, դրանցական, առողջապահական և այլ օրիւթենական գործությունների համար:

Դգողիություններն, իհարկե, միայն սոցիալական չեն: Այս կենսապայմաններում երկրու առկա ընդհանուր հիմնախնդիրներն ու բացասական երևույթներն ել ավելի ցավագին արտահայտություն ու հետեւանքներ են ունենում: Դանրամետությունն արդյունաբերական ճրնուրսն ու հշսւանության օր օրի հեռացումը, օսարացումը ժողովրդից, սնտեսության մեջաւառի հացումն ու գնալով ահագնացող սոցիալական բեւեռացումը, զորքայությունը, ընտրական հաճակարգի նկատմամբ ոչ անտեղի ձեւավորված անվստահությունը ցնցում են հասարակությունը, խթանում արտագաղթը: Այս ան-

գամկա վվեարկությունը թերեւ
առավել ակնհայտ է դարձնում
Երկրում լուրջ փոփոխությունների օբյեկտիվորեն հասունացած
լինելը ու դրա սղասման առկայ-
ությունը, դեմի մարդն ու Օքա
կենասկերպն ուղղված բայլերի
հրաճայական դահանջը: Մար-
դիկ ուզում են զննե մի ժիշ էլ ի-
րենի առաջ ապրեն:

Առաջ բազմապատճեն կամաց առաջ է ներթայան դայնամիկ, ինչ որին ամի եւ Օրս աճող Երիտասարդությունը, որն այստեղ աղագա չունի:

Գյուլըրի այս խաստով մի տեսակ դատապարտվածի վիճակում է, չկա տեսանելի հեռանկար, չկան նրա «Վերակենդանացնան» գրեղող դետական անբողջական հայեցակարգ, բաղադրանություն, ծրագիր։ Եթե չհաշվեն բաղադրան տակավին չընկալված, անհասկանալի մնացող տեխնոլոգիակը, չկան սնտառապարագն ու գրաղվածությանը միհված լուրջ դետական եւ այլ ներդրումներ։ Այս դեմքում, եթե Գյուլըրին ինքը արդեն դիմի կարդանար օգնելի իր վերականգնմանը, իր ու երկի զարգացմանը, աս-

ԱՎԱՏԱԼ:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

Գյումրի

Մարզորի Հուսեփյան-Դոքկին. Դիմանկար դատմական հենքի վրա

ԵՐՎԱՆԴ ԱԶԱՏՅԱՆ

Մարզուհի Հուսեփյան-Դոբկինի

կայն, հօդս ցնդեցին, երբ Ուիճնա-
տուն Զեշչիլը 1947 թվին Ֆուլսո-
նում (Սիսուրի, ԱՄՆ) արտասա-
նած ձառով երկարյա վարագույց
բացեց Խորհրդային Միության
ուժությունը: Ահա այս մքնոլորտում հա-
սակ առավ Մարզորի Հուսեփյա-
նը, «կլանելով» այդ ժամանակ-
վա հայկական ընտանիքներում
տիրող գգացմունքներն ու գաղա-
փարները: Եվ այս, ինչ ներա-
խարհում կուտակված էր, դեմք է
իր արտահայտությունը գտնեց եր-
կու ոռուակի՝ գրականության և
ակադեմիական հետազոտության
բնագավառներում:

սես եւ Մաքրուիի Յուսեփյանները
որոն ոչ միայն հավատարիմ էին
մնացել հայկական ընտանեկան
արժեթերի դահղանմանը, այլև
նշանակալի դերակատարություն
ունեցել ամերիկահայ Շորափրիի
համայնքի ծեւավորման գործում։
Այդ ժամանակաշրջանում հայերը
դեռևս սերուեն կապված էին ի
րենց արմասներին, եւ համայն
ական երազանցները դեռ իրական
հնչեղություն ունեին։ Մարզորի
հասակ առավ Եռուն շրջանում այ
նոր ծեւավորվող համայնքի, որի ի
դեալները չափազանց կենսունած
էին։

Մայր՝ Մաֆրուհին, Երկարա
մյա ականավոր անդամներից է
ԴԲԸ-ի Կենտրոնական Վարչու
թյան: Նա այդ Վարչության խիստ
էր, մինչդեռ Ալեք Մանուկյանը
նրա բանական միտքն ու գործող
մկանը:

Դամաշւարհային երկրորդ դա
երազմն ավարտվեց դաշնակից
ների հաղթանակով։ Դրանում հա-
յերն ու Դայաստանը ունեցան ի-
րենց նշանակալի ավանդը, հաս-
կաղիս Խորհրդային Սիոնիքյան
գործադրած անվեհեր զաներից
ընորհիվ։ Թվում էր, թե հայերի ե-
րազմնները ցուտով իրականու-
թյուն կդառնան։ Դայ համայնք
ներն ամենուրեք ճորիլիզացվե-
էին, եւ ամերիկահայ համայնք-
դեկապար մոլիչ ուժն էր Դայոց ցե-
ղասղանուրբյան ձանաշման ե-
ղամական տարածների փոխ-
հատուցման՝ վիլսոնյան Դայա-
սանի իրականացման հարցերում
Այդ երազմններն ու զաներն այ-
սօր միայն ցինհիկ ժոհիս կարող են
առաջացնել որու հայերի դեմքե-
րին։

Եր ՍԱԿ-ի կանոնադրությունները ստուգվում են 1945-ին Սահմանադրության ժամանակակից պահանջում՝ հիսուն դեռևս թյունների մասնակցությամբ, իսկ յէր փորձեցին իրենց դահանջությունը ներք ներառել տալ: Հայ ազգային

Խորհուրդը ղահանջում էր ղաս-
մական Հայաստանի վերադարձը
և Խորհրդայիշ Հայաստանի Հան-
րապետությանը: Սարցորի Հուսե-
փյանի հայրը հայերի ղահանջներ-
ի հոււագիրը կազմող ղեկավա-
աննավորություններից մեկն եր-
կարելի է միայն ղատկերացնել-
թե ինչ հոլուրով, սղասելիինեն-
րով եւ խանդավառությամբ կիր-
լցված այդ ղեկավարները եւ
նրանց ընտանիքները այդ օրերին
Այդ հոլուրին եւ խանդավառու-
թյանը եկավ նոր լից ավելացնե-
լու այն լուրը, թե Խորհրդայիշ Հա-
յաստանի կոմկուսի կենակոմի ա-
ռաջին բարությա Գրիգոր Ղարու-
թյունյանը 1946-ին բարձրացնելու-
է Թուրքիայից հայկական տարած-
ների ղահանջահրության հար-
ցը, որդեսայի կես միլիոն մազա-
դուրծ հայեր հայրենադարձվե-
Հայաստան:

Այդ բոլոր երազանցներն ու եռանդուն ջանիերը ժուտով, սա

Դեսրոյթ, ԱՄՆ
Թաւրզմ. Հ. Ծ.

